خبر

جاده‌کشی در دل طبیعت بکر

بخشی از منطقه حفاظت‌شده تنگ گمبیل و کوه رنج به وسعت ۲۲ هزار هکتار در ارتفاعات شهرستان سپیدان استان فارس قرار دارد و به بهشت ناشناخته شهرت دارد. رویشگاهی منحصربه‌فرد و راهبردی از منظر تولید آب شیرین، حفظ ذخایر بوم‌شناختی و پایداری زیگونگی که زیستگاه خرس قهوه‌ای و دیگر وحوش چون کل و بز است و تا آبشار هوش ربای مارگون ادامه می‌یابد. وجود پایه‌های کهنسال اُرس، بنه، زالزالک، ارژن، شن و بوته‌های گون مهم‌ترین عامل در کاهش ضریب هرز آب در پرباران‌ترین بخش استانِ بی‌آب فارس محسوب شده که در فرآیند آشیان‌سازی و تولید غذا، گرده‌افشانی، تولید گوشت قرمز، زنبورداری و... نقشی انکارناپذیر دارد. حالا اما قرار است راه دسترسی به طول ۸۰۰ متر برای یک خانواده عشایری که فقط در زمان ییلاق اینجا مستقر هستند، ایجاد شود. باورکردنی نیست که اداره کل محیط‌زیست و منابع طبیعی استان فارس چگونه در مقابل چنین حجم گسترده‌ای از تخریب در بکرترین بخش استان فارس سکوت کرده‌اند؟! ما در طول چند دهه اخیر به بهانه‌های مختلف از جمله احداث سد، خطوط انتقال نیرو، جانمایی‌های نظامی، صنعتی و... آن مسیرها را نابود کرده‌ایم تا ماهیت زندگی تاب‌آورانه این طبقه شریف و تولیدگرِ کشور دچار فروپاشی و درگیر یکجانشینی شود. عشایر به مراتعی تاب‌آور، به امکانات دامپزشکی درست و به امنیت اقتصادی نیاز دارند، نه به جاده‌هایی که آشکارا در تضاد با ماهیت زندگی عشایری و نابودکننده کارمایه‌های بوم‌شناختی است. این دوستی‌ها، دوستی خاله خرسه است و ما انتظار داریم مدیرانی چون حمید ظهرابی، بهمن افراسیابی و عباس سمیعی در محیط‌زیست و منابع طبیعی وارد عمل شده و اجازه ندهند تا چنین رویه غلطی در کشور نهادینه شود. دستگاه‌های بازرسی و دادگستری باید شتابان و قاطعانه ریشه‌های چنین بی‌قانونی‌ها را شناسایی و به شدت با آن برخورد کنند. مگر قرار نشد حتی به بهانه ساختن حوزه علمیه هم کسی اجازه نداشته باشد یک درخت قطع کند./ جام جم دیلی

مخزن موزه ملی جابه‌جا نمی‌شود

طی روزهای گذشته خبری مبنی بر انتقال اشیای تاریخی مخزن موزه ملی به زیرزمین حرم امام خمینی در رسانه‌ها منتشر شد که حواشی زیادی به دنبال داشت. محمدرضا کارگر، مدیرکل موزه‌ها و اموال منقول تاریخی کشور حالا در این باره می‌گوید: پیشنهادی از سوی وزارت میراث فرهنگی به تولیت مرقد امام خمینی (ره) در شهر آفتاب مبنی بر در اختیار قرار دادن فضای ۲۵ هزار متری، برای ایجاد مخزن امن داده شده، اما قرار نیست مخزن موزه ملی و کل اشیای آن به این مکان منتقل شود. کارگر می‌افزاید: در همه جای دنیا علاوه بر مخازن اصلی موزه‌ها، مخازن امن دیگری در مواقع اضطراری مانند جنگ، سیل، زلزله و... برای انتقال آثار و حفاظت از آنها در نظر می‌گیرند. یکی از مکان‌هایی که در کشور ما می‌توان به عنوان مخزن امن در شرایط اضطراری به دلیل ساختار ساختمانی استانداردی که دارد از آن استفاده کرد، فضایی در شهر آفتاب و حرم امام خمینی است. حتی چنانچه در آینده شرایطی به‌وجود آید تا از شهر آفتاب به‌عنوان مقصد گردشگری استفاده شود، می‌توان در کنار ایجاد مخزن امن، نمایشگاه‌های مختلف فرهنگی برگزار کرد./ جام جم دیلی

آلبوم ناصری که هم اکنون گم شده حاوی یکصد قطعه عکس کوچك از زنان ناصرالدین شاه بوده است

زنان گمشده ناصرالدین شاه

آلبوم عکس تاریخی کاخ گلستان از اسفند سال گذشته در آلبومخانه این کاخ گم شده و خبر این مفقودی اکنون رسانه‌ای شده است

مرجان حاجی‌رحیمی
روزنامه‌نگار

خبر کوتاه است و تلخ. یکی از آلبوم‌های عکس قاجاری که شامل یکصد قطعه عکس کوچك از زنان ناصرالدین شاه بوده که شاه خودش عکاسی از آنها را به‌عهده داشته، اسفند سال گذشته در آلبومخانه سلطنتی کاخ گلستان که پس از آلبومخانه سلطنتی بریتانیا دومین آلبومخانه تاریخی جهان است، گم شد. مسؤولان مجموعه فرهنگی تاریخی کاخ‌موزه گلستان اما تازه متوجه این موضوع شده و آن را رسانه‌ای کرده‌اند.

اما چطور چنین چیزی ممکن است؟ آفرین امامی، مدیر کاخ‌موزه جهانی گلستان در این باره به میراث آریا گفت: «اواخر اسفند سال گذشته امین اموال آلبومخانه کاخ گلستان در آخرین انبارگردانی خود متوجه شد که یك آلبوم ناصری حاوی یکصد قطعه عکس کوچك در قفسه نیست، این موضوع را به من اعلام کرد، بلافاصله برای پیشگیری از موضوعات سوءبعدی، اقدامات حقوقی انجام شد. با واحدهای ذی‌صلاح وزارتخانه، پلیس اینترپل و قوه قضاییه نیز در این زمینه مکاتباتی انجام دادیم حتی مشخصات و تصاویر اثر نیز برای پلیس اینترپل ارسال شد.»

درصورت پیدا نشدن آلبوم ناصری، امین اموال آلبومخانه کاخ گلستان مسؤول مستقیم گم شدن آن به شمار می‌رود، چراکه آلبوم به او سپرده شده بود و کسی غیر از او به آن دسترسی نداشته حتی مدیر کاخ

او افزود: «این آلبوم در مخزن آلبومخانه کاخ گلستان نگهداری می‌شد و تاکنون برای نمایش در هیچ نمایشگاهی، از این مخزن خارج نشده‌است. با بررسی یگان حفاظت میراث‌فرهنگی مشخص شد هیچ‌گونه نشانه‌ای مبنی بر سرقت اثر وجود ندارد.»

به گفته امامی برای بررسی موضوع، کمیته‌ای متشکل از اعضای اداره‌کل موزه‌ها، نماینده مدیریت کاخ گلستان، یگان حفاظت میراث‌فرهنگی و نماینده ذی‌حسابی و اداره‌کل امور مالی وزارتخانه به‌منظور انبارگردانی رسمی تشکیل شد. او گفت: «این انبارگردانی آغاز شده و با توجه به این‌که حجم آثار زیاد است انجام این کار زمان‌بر است و نمی‌توان درباره مفقود شدن اثر تا پایان انجام آن نظر قطعی اعلام کرد.»

محمدرضا کارگر، مدیرکل موزه‌ها و اموال منقول فرهنگی و تاریخی وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی در این باره به جام جم می‌گوید: «اگر تصاویر به پلیس اینترپل ارسال شده فقط برای پیشگیری است، چراکه هنوز محرز نشده این آلبوم به سرقت رفته‌است. در حال حاضر هیات بررسی در حال انجام انبارگردانی هستند تا نتیجه قطعی را اعلام کنند.»

او در ادامه اضافه می‌کند: «این انبارگردانی فقط بررسی اموال نیست، بلکه حتی مکاتبات امین اموال هم بررسی می‌شود. برای نمونه شیء آیا برای نمایشگاه، مرمت یا عکاسی ارسال شده یا نه یا هویت دانشجوها یا پژوهشگرانی که به آن دسترسی داشته‌اند بررسی می‌شود؟»

مدیرکل موزه‌ها و اموال منقول فرهنگی و تاریخی وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی تاکید می‌کند اگر این اثر براساس بازبینی مجدد برای آخرین بار رویت نشود صددرصد مقصر امین اموال است. هیات تخلفات رای صادر می‌کند. جبران مالی، خلعیت از امین اموالی، اخراج و حتی زندان در انتظار امین اموال است.

حکمرانی بلامنازعه امنای اموال

در موزه‌های کشور این گم شدن نخستین بار نبوده و اگر شرایط نگهداری و صلاحیت امنای اموال تغییر نکند، بی‌شك آخرین بار نیز نخواهد بود. در موزه‌ها آن چیزی که به نمایش درمی‌آید فقط بخش کوچکی از گنجینه آن موزه است و بخش اعظم اشیا در مخازن با شرایط ویژه حفاظتی نگهداری می‌شود. در کشورهای پیشرفته، مسؤولان مخازن، پژوهشگر و حتی استاد دانشگاهند که هر سال تعداد زیادی مقاله و حتی کتاب از مجموعه‌ای که در اختیار دارند، منتشر می‌کنند و حتی خیلی از مخازن به صورت گروهی اداره می‌شود تا مسؤولیت تقسیم شود. برای نمونه موزه‌داران و امنای اموال موزه اشمولین آکسفورد همگی استادان دانشگاه هستند یا در موزه ویکتوریا و آلبرت لندن موزه‌دار و امین اموال به صورت مشترك آثار موزه‌ای را حفاظت می‌کنند. برای درك بیشتر مسؤولیتی که امنای اموال در خارج از کشور دارند شاید تماشای مستند «رازهای موزه» بد نباشد.

در ایران اما این طور نیست یك نفر به نام «امین اموال» مسؤول مخزن است که اغلب همچون یك کارمند عادی بدون آن‌که به آنچه در اختیارش است، اشراف داشته باشد فقط انبارداری می‌کند و از تحقیق و چاپ مقاله خبری نیست. حتی در بسیاری از موارد از پژوهش و تحقیق پژوهشگران آزاد ایرانی جلوگیری می‌کنند و آن‌قدر پژوهشگر را سر می‌دوانند که عطای تحقیق را به لقایش می‌بخشند. وضع پژوهشگران خارجی کمی بهتر است، چراکه ممکن است پای سفر خارجی به بهانه بورس مطالعاتی در میان باشد. گرچه در سال‌های اخیر نسل جدید امنای اموال از فارغ‌التحصیلان مرکز آموزش میراث فرهنگی هستند و در پنج دوره با مجوز استخدامی مربوطه به استخدام رسمی درآمدند.

لزوم بازنگری در عملکرد اداره اموال وزارت میراث فرهنگی

باری، امین اموال همان‌طور که از نامش پیداست، امانتدار اموال ملی است. علاوه بر همکاری با پژوهشگران، قاعدتا باید هر شش ماه یك‌بار به صورت رسمی و با حضور چند ناظر انبارگردانی کنند تا وجود اشیا و سلامت آنها احراز شود. اما از آنجا که امنای اموال در ظاهر کارمند موزه‌ها و در اصل زیر نظر اداره اموال که از زیرمجموعه‌های ذی‌حسابی و اداره کل امور مالی به‌شمار می‌رود؛ هستند، کمترتن به چنین کاری می‌دهند، چون هم سخت است و هم دردسرهای آنان را بیشتر می‌کند.

الهام صالحی، رئیس اموال و اوراق بهادار ذی‌حسابی وزارت میراث فرهنگی که اتفاقا علی‌اصغر مونسان، وزیر میراث فرهنگی هم خوب هوایش را دارد، باید پاسخ دهد چرا انبارگردانی رسمی در موزه‌های کشور به‌طور منظم و با وجود ناظران بی‌طرف انجام نمی‌شود؟ که تاکنون سکوت کرده‌است.

در مورد کاخ گلستان، امین اموال آلبومخانه کاخ گلستان در صورت پیدا نشدن آلبوم ناصری، مسؤول مستقیم گم‌شدن آن به شمار می‌رود، چراکه آلبوم به او سپرده شده بوده و کسی غیر از او به آن دسترسی نداشته حتی مدیر کاخ!

ضعف قانونی در برخورد با متخلفان وجود دارد و عملا هیچ عقوبت سنگینی آنها را تهدید نمی‌کند. چیزی که بیش از همیشه باید مدنظر گرفته شود، تغییر و بازنگری در استخدام امنای اموال و بهره‌گیری از تجربه‌های جهانی است. به‌طور حتم شرط کارمند رسمی بودن، انتخاب امنای اموال را سخت‌تر می‌کند، اما باید یك‌بار برای همیشه تکلیف امنای اموال مشخص شود، چراکه آنها مسؤول مستقیم تخریب یا گم شدن اموال ملی هستند که به‌طور موقت در اختیار دارند.

سرنوشت نامعلوم سنگ‌های مزار امامزاده «یوسف رضا»ی پیشوا

ده‌ها سنگ مزار تاریخی آرامستان امامزاده «یوسف رضا» در شهرستان پیشوای استان تهران که برخی کارشناسان آن را بخشی از هویت تاریخی منطقه می‌دانند، سرنوشتی نامعلوم دارد. ظاهرا در جریان بازسازی این بنای تاریخی، سنگ‌های مزار قدیمی برای محافظت در دیواره‌های محوطه جاسازی شده، اما با اجرای طرح جدید توسعه این مکان در سال ۱۳۸۵، سنگ‌های قدیمی از دیواره‌ها جدا و در حیاط امامزاده رها می‌شود. رسیدگی نکردن به وضعیت این آثار تاریخی و فرهنگی و رها شدن زیر دست و پای افراد باعث شده تا بسیاری از این سنگ‌ها بشکنند یا برخی دیگر نیز به سرقت برود تا جایی که امروز تعداد اندکی از این اسناد مهم تاریخی در محوطه به چشم می‌خورد. بسیاری از این سنگ مزارهای قدیمی به افراد مشهور تاریخی متعلق بوده و امروز فرزندان و نوادگان آنان دیگر اثری از مزار آنان پیدا نمی‌کنند.

کارشناس ارشد تاریخ و پژوهشگر بومی شهرستان پیشوا دراین باره به ایرنا می‌گوید: با نابودی این آثار در اصل بخش عمده‌ای از تاریخ اجتماعی دشت ورامین و شهرستان پیشوا از بین می‌رود. به گفته محمدرضا تاجیک از صدر اسلام تاکنون مردم دشت ورامین برای گذشتگان خود سنگ مزار درست می‌کردند و این اقدام علاوه بر نشان دادن هنر حجاری، دلیلی بر وجود مواد اولیه تولید سنگ مزار در منطقه بوده است.

وی با بیان این‌که سنگ‌های قبر باقیمانده موجود بیشتر مربوط به دوره قاجاریه است، یادآور می‌شود روی این سنگ‌ها اغلب خطوط زیبا به چشم می‌خورد که نشان‌دهنده رونق هنر خوشنویسی در ساکنان دشت ورامین از گذشته تاکنون است. همچنین روی این سنگ‌ها نمادهایی مانند شانه برای بانوان، سلاح برای شکارچیان و دیگر نمادهایی که نمایش‌دهنده شغل، حرفه و جنسیت افراد بوده، نقش بسته است و با بررسی هریک از این آثار می‌توان به گوشه‌ای از تاریخ اجتماعی و برخی از آداب و رسوم قدیمی این منطقه دست یافت.

اطلاعی از سنگ‌های قدیمی نداریم

رئیس دفتر میراث فرهنگی و صنایع دستی پیشوا هم درباره مفقودی این سنگ‌ها می‌گوید: با توجه به این‌که این بقعه در اختیار اداره اوقاف و امور خیریه است، هیچ اطلاعی از سرنوشت این سنگ‌های قبر قدیمی نداریم. مجید ژاله‌نیا می‌افزاید: سنگ‌های قبر تاریخی به دلیل این‌که ثبت میراثی نیست، نگهداری از آنها در حوزه اختیارات این اداره قرار ندارد، ولی واقعیت این است که این آثار در حوزه هویت اجتماعی و تحقیق و پژوهش تاریخی اثربخش است و متولیان باید نسبت به نگهداری آن اقدام می‌کردند. به گفته وی، قرار بود موزه‌ای در آستان مقدس امامزاده جعفر پیشوا احداث شود که در این صورت این سنگ‌های قدیمی می‌توانست به عنوان بخشی از موزه مردم‌شناسی در معرض دید عموم قرار گیرد، ولی فضایی که برای این موضوع در نظر گرفته شده بود، مورد تأیید اداره‌کل میراث استان تهران قرار نگرفت.

تعداد اندکی از سنگ‌های قبر باقی‌مانده

رئیس اداره اوقاف و امور خیریه پیشوا اما در این باره می‌گوید: طرح توسعه امامزاده یوسف‌رضا در دوره مدیریت سابق اجرا شده و سرنوشت سنگ‌های مزار قدیمی مشخص نیست؛ فقط چند عدد از سنگ‌ها باقی مانده که به دلیل اهمیت، توسط اداره اوقاف در یک محل امن نگهداری می‌شود.

حجت‌الاسلام سیدحسین مطهری می‌افزاید: به دلیل اهمیت مکان تاریخی و مذهبی امامزاده یوسف‌رضا، طرح توسعه این آستان متوقف شده، ولی در جریان اجرای این طرح، سنگ‌های مزار قدیمی آسیب جدی دید و سرنوشت بیشتر آنها معلوم نیست.

«یوسف بن حسین بن زین العابدین» معروف به یوسف‌رضا از عرفای بزرگ قرون دوم و سوم هجری قمری است که بقعه وی در فهرست بناهای تاریخی میراث فرهنگی استان تهران به ثبت رسیده و در سال ۱۳۸۲ مورد مرمت و بازسازی قرار گرفته است.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۷۱۷

جدول عادی

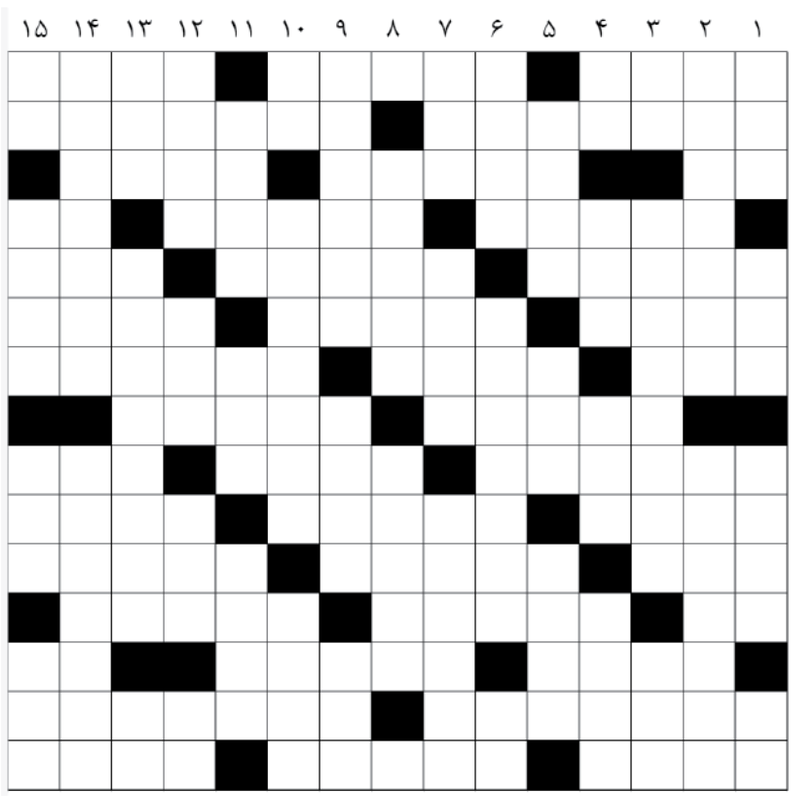

افقی: ۱) خاك- نوشته‌شده- پخته‌شده در آب ۲) مجموعه داستانی نوشته احمد محمود- ظاهری زشت و نامتناسب دارد ۳) دست عرب- دقت زیاد در جزئیات امری- واحدی برای اندازه‌گیری طول ۴) ریزه‌کاه- مکنده- ماه کارگری ۵) باکتری میله‌ای‌شکل- پادزهر- آلیاژی از آهن و کربن و منگنز ۶) نوعی میمون- بیماری بزرگ شدن غده تیروئید- پهلو ۷) زمانه- ماده اصلی- شغل حداد ۸) درهم آمیختن- حوضچه آب ولرم ۹) فضای استوانه‌ای داخل موتور درون‌سوز- نوعی شنا- چانه ۱۰) غذای خرگوش- کالاها- سوره چهل و چهارم قرآن ۱۱) ضمیر متکلم وحده- بلندنظری- نوعی بیماری گیاهی ۱۲) درخت انگور- شهری در ایتالیا- زمزمه‌کننده ۱۳) پرنده‌ای با پاهای بلند- آب ورز- کاروان ۱۴) لوازم مخصوص نوزاد- حجار ۱۵) فلز- شهری در استان قم- مقوای نازك.

عمودی: ۱) پرهیزکار- پس از مرحله قبل- در بازار بورس معامله می‌شود- زهر ۲) مکانی برای مشاهده و بررسی ستارگان- فیبر سفید برای بسته‌بندی ۳) سودای ناله- سرزمین کانگوروها- لباس ۴) آش- سلطان جنگل- جای خلوت و آرام- پارچه‌ای لطیف ۵) پس از رمضان- پرنده شب‌پرواز- پایتخت روسیه ۶) راه و روش عبادت- پول پاراگوئه- نقد نشده! ۷) مقعر- پندار- قائم‌مقام ۸) رازها- یوسف گمگشته بازآید به... غم مخور ۹) از ابزارهای شبکه جهانی اینترنت- جسارت- پسوند شباهت ۱۰) ناپسند- پایتخت ونزوئلا- آهن‌ربا ۱۱) همراه چنگال- دستپاچه- عظیم ۱۲) از محلات شمال تهران- گنج- صومعه- تنها ۱۳) درختی با دانه‌های روغن- فرمانروای متجاوز مغول- نشانه مفعول ۱۴) فیلمی از سینمای دفاع مقدس ساخته شهریار بحرانی- دارای پستی و بلندی ۱۵) نوار دورتادور بدنه اتومبیل- مربوط به هنر- سرد مطبوع- نفوذ تدریجی آب.

جدول ویژه

افقی: ۱) نام دیگر سوره مؤمن- اختاپوس- از ابزار آزمایشگاهی ۲) به‌کارگیری- از معروف‌ترین رهبران گروه مقاومت فرانسه در جریان جنگ جهانی دوم ۳) طاقچه بالا- نویسنده هلندی کتاب ستایش جنون- صاحب کتاب ارژنگ ۴) پاردم- ماه بهاری- نشانه جمع مونث عربی ۵) ناشایست- پیکر- بسیار زیاد ۶) امامان- صورت غیرمادی هریك از مخلوقات در آیین زرتشتی- نگین انگشتر ۷) رودی در روسیه- منتشرکننده کتاب- بی‌ریخت و زشت ۸) عبادت غیرواجب- فرخنده ۹) با چیزی ور رفتن- کوه‌ها- یك حرف و سه حرف ۱۰) کال- شهری در فارس- محل پیدایش چیزی ۱۱) دومین حرف یونانی- متحد و یکپارچه- موطلایی ۱۲) سطح چیزی- از بین رفته- ناگزیر ۱۳) رسم و سنت- اقیانوس- پرنده‌ای شناگر ۱۴) همسایه برزیل- بخش خارجی کره زمین ۱۵) عقیده- حداقل- زندگی مرفه.

عمودی: ۱) مسکن انسان اولیه- نی باریك- آتشگیره- پیشوند تکرار ۲) شهری در خراسان شمالی- عجز ۳) پراکندگی- ایده‌آلیست- استان کویری ۴) بنمای... که باغ و گلستانم آرزوست- فرزندزاده- از قبایل قدیمی اعراب- محصول درخت ۵) پایتخت بنگلادش- عبادت مستحب- مفهوم ۶) ویروس سگی- نام دیگر جزایر مالویناس- دشمن سرسخت ۷) ضمیر جمع- اسباب نواختن ویولون- بی‌چیز و فقیر ۸) خطیب- کاسه سر ۹) پلاسیده- شدید- آلوی کوهی ۱۰) دو تا الف- موزه طبیعت و حیات وحش ایران- سرزنش‌کننده ۱۱) سخن چین- نارس- مطلب، مقوله ۱۲) داروی خمیری- از شبکه‌های تلویزیونی کشورمان- درختی جنگلی- پوستین ۱۳) ذره باردار- پایگاه فضایی قزاقستان- صحنه نمایش ۱۴) نوعی پلیمر برای ساخت الیاف مصنوعی- کلیله و دمنه را به زبان عربی ترجمه کرد ۱۵) هزار کیلو- گروهی- نوید دادن- آماس.

حل جدول عادی شماره ۵۷۱۶

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	س	ت	م	■	م	ا	ن	و	ر	■	ل	ب	ر	ی	ز
۲	م	ل	ا	ص	د	ر	ا	■	گ	ا	و	خ	و	ن	ی
۳	ی	م	ی	ن	■	ا	ت	ش	ب	س	■	ش	ب	ا	ب
۴	■	ب	ل	و	چ	■	ن	ا	ی	ا	ب	■	ا	ل	ن
۵	ز	ه	■	ب	ا	د	ی	ه	■	س	ر	ا	ن	■	د
۶	ی	■	م	ر	د	ن	■	ی	و	ی	ی	ل	■	س	ه
۷	و	ج	ه	■	ر	ی	و	ن	د	■	ا	ف	س	ت	■
۸	ر	ع	ی	ت	■	ا	ی	ج	ا	د	■	ت	ن	د	ر
۹	■	ب	ا	ل	ش	■	د	م	د	م	ی	■	ب	ن	ز
۱۰	و	■	ا	و	ب	ا	ش	■	ا	ت	ی	ه	■	ب	ه
۱۱	و	■	ت	ن	س	ی	■	ی	و	ن	ی	ت	■	ه	■
۱۲	س	ح	ر	■	ه	ل	ن	د	ی	■	م	ی	و	ه	■
۱۳	ا	ل	ی	س	■	ا	م	ی	ل	ی	■	م	ر	ی	ی
۱۴	ل	و	ک	ا	ر	ن	و	■	چ	ا	ن	ه	ز	ن	ی
۱۵	ه	ا	و	ی	ه	■	ک	و	ر	د	ل	■	ا	ه	ل

حل جدول ویژه شماره ۵۷۱۶

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	م	ا	ر	■	ز	م	■	و	ر	■	و	ی	ر	و	س
۲	د	س	ت	ب	ا	ل	ا	■	ا	ر	ش	ا	و	ی	ر
۳	د	ر	ی	ا	■	ف	■	ر	ا	س	و	م	د	ر	ب
۴	■	ا	ل	س	ت	■	د	ژ	خ	ی	م	■	س	ا	س
۵	م	ر	■	ل	ا	ق	ی	د	■	ک	و	ه	ر	■	ت
۶	ص	■	م	ق	ی	د	■	ه	ا	ر	ل	م	■	م	ه
۷	ا	و	ج	■	پ	و	ش	ا	ک	■	ف	ک	ا	ر	■
۸	ف	ر	س	خ	■	س	ر	ی	ش	م	■	ی	ر	م	ر
۹	■	ا	م	ن	ا	■	ک	ه	ن	و	ج	■	ز	ی	ب
۱۰	ب	ج	■	ک	ش	ب	ا	ف	■	س	و	م	■	ا	ت
۱۱	غ	■	ب	ا	ی	ن	■	ت	ا	س	ی	■	ت	ب	■
۱۲	ق	ل	ه	■	ا	ی	ب	س	ن	■	ا	ی	ز	و	■
۱۳	و	ی	ا	ر	■	ا	خ	ر	و	ی	■	ح	و	م	ه
۱۴	ب	ز	ر	ک	م	ن	ش	■	ف	و	ل	ی	ک	و	ل
۱۵	ه	ر	ه	ر	ی	■	ش	ی	ل	ل	ر	■	ی	ر	ا